

Nr 278

Av herr Carlsson, Eric, m. fl., angående ersättning från moderskapsförsäkringen för resor i samband med tandvård.

(Lika lydande med motion nr 325 i Andra kammaren)

Enligt riksdagens beslut år 1962 har moderskapspenningen från den 1 januari 1963 höjts från 270 kr. till 900 kr. Samtidigt har väsentliga förbättringar införts i fråga om tandvården för blivande och nyblivna mödrar. Den tidigare behovsprövningen för hjälp till tandvård har därmed slopats. Ersättning lämnas av den allmänna försäkringskassan för sådan tandbehandling — med undantag för vissa specialåtgärder — som utföres under havandeskapet eller inom 270 dagar från förlossningen, vare sig den skett genom privatpraktiserande tandläkare eller genom folktandvården.

Om betydelsen av denna tandvård säger departementschefen i statsverkspropositionen följande (socialdepartementet 1963: bil. 7, s. 578).

Det är angeläget, att tandundersökning göres till en rutinåtgärd i nära anslutning till den förebyggande mödravården. För att tandkontroll verkligen skall komma till stånd i största möjliga utsträckning fordras aktiv medverkan från bl. a. den förebyggande mödravårdens organ. När kvinnan första gången under havandeskapet besöker mödravårdsinstitutionen, bör hon därför upplysas om vikten av tandvård för henne själv och det väntade barnet. I princip bör alla kvinnor vid första besöket på mödravårdsinstitutionen erhålla en kallelse att på bestämd tid infinna sig för tandundersökning vid närmaste tandpoliklinik, såvida de ej helt nyligen undergått sådan undersökning eller förklarar, att de har för avsikt att beställa tid hos en privat tandläkare. Därutöver bör det tillhöra mödravårdsinstitutionernas arbetsrutin att vid återbesök efterhöra, om kvinnan varit hos tandläkaren och, om hon ännu ej hunnit att besöka denne, uppmana henne därtill.

Beslutet att moderskapsförsäkringen även skall omfatta rätt till ersättning för dylik vård liksom att blivande och nyblivna mödrar skall upplysas om nödvändigheten av en god tandvård är att hälsa med tillfredsställelse.

Det är dock en brist att rätt till ersättning för kostnader för resor till och från tandläkarmottagningen ej finns för närvarande. I vissa fall kan resekostnaderna uppgå till betydande belopp. Det måste betraktas som väsentligt att mödrar som är beroende av resor erhåller täckning för dessa.

Dylik ersättning bör utgå enligt samma normer som tillämpas för besök på läkarmottagning.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

I. att riksdagen måtte besluta att i ersättning för utgifter för tandläkarvård i samband med havandeskap och nedkomst må ingå ersättning för kostnader för resor enligt de grunder som gäller för sådan ersättning vid besök hos läkare,

II. att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderliga ändringar i vederbörande författning.

Stockholm den 24 januari 1963

Eric Carlsson

Margareta Nordström

Nils-Eric Gustafsson

Gärda Svenson

Eric Mossberger

Birger Isacson

Nr 279

Av herr **Geijer, Lennart**, och fröken **Ranmark**, om *begränsning av konkurrensklausuler i anställningsavtal*.

(Lika lydande med motion nr 323 i Andra kammaren)

Inom industri och handel förekommer icke sällan att den som erhåller anställning hos en företagare får utfästa sig att icke efter anställningstidens utgång ta tjänst hos en konkurrent. Till sådant förbud brukar knytas utfästelser om visst vite i händelse av förbudets överträdande. Dylika konkurrensförbud kan bli oskäligt betungande för den anställde.

För att förekomma missbruk av sådana konkurrensförbud bar i 38 § avtalslagen intagits en bestämmelse, enligt vilken konkurrensförbud, som över-skrider billighetens gränser, kan förklaras ogiltiga. Bestämmelsen är emellertid allmänt avfattad och medför därför en viss osäkerhet i tillämpningen. De prejudikat som finns på området visar att domstolarna tolkar bestämmelsen tämligen restriktivt.

Svenska industritjänstemannaförbundet och Sveriges arbetsledareförbund har på basis av klagomål från medlemmar försökt att genom avtal med Svenska arbetsgivareföreningen få till stånd en begränsning av användningen av konkurrensklausuler. Ett ramavtal kom sålunda till stånd mel-